

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A debreczeni nemzeti munkapárt elnöksége fölkéri a nemzeti munkapárt elveit valló választópolgárokat, hogy az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékébe való fölvételük végett mielőbb jelentkezzenek az összeíró küldöttségeknél.

A krízis és a politika

Debrecen, július 17.

Hogy az ő kormányzásuk idején szebben süttött a nap, a talajt nem égették háborus izgalmak, hogy akkor a francia tőke nem szenvedte milliárdos veszteségek látát, hogy akkor az emberek naivul és boldogan futottak az érték-emelkedések után, abban a hitben, hogy annak vége soha nincsen: ez a koalíció érdeme volt. Ellenben, hogy most egy háboruktól kifáradt és új háboruktól reszkető világnak közös hangulata jár bennünket át, hogy a harmadik krízis esztendővel kell birkóznunk, hogy az emberek már semminő értékben se bíznak: mindez a jelenlegi kormány büne.

Körülbelül ez volt az iránya Mezőssy Béla szónoklatának. Pedig az ellenzék parádés szónoka volt, aki külsőre csakugyan komoly parlamenti beszédet, nagy alapra épített kormánybírálatot készült tartani. Tagadhatatlan, hogy erre szükség lett volna. Se a pénzügyminiszter nem csalhatalan, azzal az egyáltalán nem rokonszenves törvényjavaslattal, amelyet a képviselőház most tárgyal, se pedig a kor-

mány pénzügyi politikája nem olyan, hogy annál jobb ne lehetne. De egyszerűen ráolvasni a kormányra, hogy az árvizeknek, a milliós tőzsevesztéseknek ő az oka: a malom alatti politikusok nivójára vall.

Hogy az érték hullámzások, a gazdasági föllendülések és hanyatlások egyébként is kevésbé függenek a belső politikától, arra könnyű példát találni. Az ugynevezett darabont-kormány idején, amikor tehát nem volt parlament és nem volt parlamenti többség, amikor alkotmánytalan életet élt az ország, tehát politikailag a legkevésbé rendezett volt: sokkal magasabban állott a koronajáradék és a Magyar hitelrészvény, a politikai hangulatokra leginkább reagáló két értékpapír, mint ma. A pénz, a tőke hatalmasabb valami, mint a kormányok; amikor a tőkének jól megdolga, akkor nem törődik a kormányokkal, belpolitikai viszályodásokkal; ha pedig beteg, akkor nem gyógyítja meg egyhamar a legjobban rendezett, kitünően funkcionáló belpolitika sem.

Azt a kérdést inkább föl lehetne vetni: mi lenne, ha ezeket a nehéz időket a belpolitika olyan fölfordulásában kellene átelnünk, mint aminők Tisza István gróf kormányzása előtt voltak? Ha Szerbia, amely ma is el van bizakodva a hatalmában, a mienket lebiró erejében, azt látná, hogy a parlamentünk se egészséges, hanem játék-obstrukciókban üti agyon az idejét. Azok a külföldi tőkésék, akik a maguk szorultságában küldik vissza a papírjaikat, nem tennék-e ezt sokkal tömegesebben, ha a magyar parlamentben a régi anarchia

dühöngene és tenné valószínűvé azokat a szláv jóslatokat, hogy a monarchia megérett Törökország sorsára?

A mai állapotok, sajnos, nagyon szomorúak, de ezekért a kormányt felelőssé tenni ép annyi, mint a kupaktanácsban a községi előljárókat interpellálni a jégeső miatt. Oriási értékek mentek veszendőbe és pusztulnak napról-napra, — részint azért, mert az emberek elvesztik az önmagukhoz való bizalmat. Az érték hanyatlások az teszi rohamossá, hogy az emberek egyáltalán nem hisznek a gazdasági élet hullámvonal elméletében; hogy a legmélyebb sülyedésből vezet az út a legmagasabb emelkedés felé, nem képzelik el, hogy valaha rendes idők és nyugodt állapotok lesznek; a világ végét várják és arra készülnek, mint a Lumpácius filozófus csizmadiája.

Kormány, amely ezen változtatni tudna, nincsen. Se Franciaországban, ahol leg-erősebb a tőke és legnagyobb a pusztulás, se Oroszországban, ahol a cári kormány hatalmas szava és abszolút parancsa se tudta megállítani sülyedésükben az árfolyamokat, se másutt. Ha Mezőssy a koalíciós idők a mai aerával össze akarja vetni, akkor, ha őszinte, egyet állapíthat meg, hogy abban az időben kellemesebb volt kormányozni és a koalíciós kormány többnyire a kellemesebb oldalait kereste, most azonban nehezebb, több felelősséggel járó, komolyabb. És elmondhatná: tudja a magyarok Istene, hogy mikor milyen minisztereket adjon nekik, a vidám évek-

Aki csalt

Írta: Jean Richephin.

Azok az ördögös oroszok csakugyan más emberek, mint aminők mi vagyunk! Viselkedésükben el nem palástolható barbárság párosul a legtökéletesebb műveltséggel s fölfogásuk a szerelem terén sokszor annyira váratlan, különös és meg nem magyarázható, hogy legnagyobb mértékben bámulatba ejtik az embert.

Én is úgy jártam a minap, midőn Mirskow Boris teljes nyugalommal és elfogulatlan hangon elbeszélte Z... hercegnővel folytatott szerelmi viszonyának különös végét. — Pedig, ha létezik a világon olyan orosz, aki még akkor is világfi marad, ha lekaparjuk róla a mázt, úgy a kétségtelesen a szőke Boris! Arca is, szíve is olyan, mint a gyermeké és modorában annyira kedves és lekötélő, hogy nála kellemesebb társalgót elképzelni sem lehet! És ez az ördögös fickó mégis mennyire félrevezetett bennünket a jószívű, szelíd ember álarcá alatt. Ki tételezett volna fel róla hasonló örült, valószínűtlen kalandot? Ha csak rá gondolok, még ma is átfut rajtam a hideg!

— Ugy-e, ön ismerte legalább hírből a herceget? — kérdezte tőlem Mirskow Boris. Jóformán béna volt és karosszékéhez volt láncolva, teljesen játékszenvedélyének élt. Erőltlen kezei már csak arra voltak képesek, hogy

tartsák és kiadják a kártyákat. — Szelleme azonban még teljesen friss volt és nála jobban senki sem ismerte az écartét, az ő kedvenc játékának a fortélyait, mely érdekes játékban a tudás legtöbbször győz a véletlenből eredő siker fölött.

Ami pedig a hercegnőt illeti, ki ne ismerné őt és az ő történetét? Midőn kegyeivel boldogított, már legalább huszadik voltam a sorban, ha csupán a jóhangzású neveket is vesszük számba.

De Isten őrizz attól, hogy e miatt szemrehányást tegyek neki! Ő olyan, mint a minő. Különbösen is olyan férj oldalán, mint a herceg volt, annál is inkább minden megengedhető, mert ő maga is legbölcsebben fogja fel a dolgot. Mindig úgy tett, mintha nem tudna semmiről. Ha megcsalt férjéről beszéltek előtte, ezt szokta volt kérdezni:

— Raitakapta őket valaki?

És ha tagadó választ nyert, rendszerint még hozzátette:

— Ugy rendben van a dolog! Mert itt is, mint a hamisjátéknál, azt tartjuk szem előtt: csupán akkor érezheti magát sértve az ember, ha a család kiderül...

Nos, be kell vallanom, bármily gyalázatos módon viselkedett, a hercegnő mindig kifogástalanul megővta a látszatot. Kikerülte a botrányt és varázslathoz hasonló ügyességgel leplezte szerelmes kalandjait. De hát nincs olyan ügyes szemfényvesztő, akinek végül ne sikerülne rosszul egy-egy mutat-

vány. — Ehhez egy független, vagy gonosz szándéku segéd is elég. Ezuttal a gonosz szándék játszott közbe.

A hercegnének egy cigányszármazású komornája volt, aki szeledített párducként ragaszkodott hozzá. Igen, a leány szelidített, de sajnos, párdúc is volt:

Ez a leány — nem tudom, mi juthatott eszébe, — egy izben így szól hozzám a hercegnőhöz vezet; ajtó előtt:

— Szeretlek!

Hangosan fölkacagtam.

— Szeretlek, — ismételte — még pedig régtől! ... — Nem tűröm, hogy a hercegnőhöz menj!

Dacára szenvedélyes hangjának és villámok szóró, fekete szemének, tele torokkal kacagtam, látva még szeméinél is feketébb arcát. Azt hittem, tulsok vutkít ivott. Így, tekintettel részegségére, félretoltam az ajtóból, hiszen kissé magamnak is fejembe szállott a pezsgő.

— Tehát nem hallgatsz meg? — kérdezte, mialatt karomba kapaszkodott. — Igazán nem?

És midőn még hangosabban fölnevettem, összeharapta fogait és feltárva előttem a buzdórába vezető ajtót, halk, suttogó hangon megfenyegetett:

— Majd megbánod, uram! ...

A hercegnővel még egy óra múlva is nevetünk, a kékrókával bevont pamlagon, mely neki kedvenc nyughelye volt, midőn kiabálás-

ben mulatókat, parádékat kedvelőket, a nehéz esztendő alatt pedig — férfiakat, egész embereket.

A részletes illetékvita

A képviselőház ülése

A Ház ma a 15. §-ig elintézte a törvénykezési illetékekről szóló javaslatot, a vita tehát nem huzódik el olyan nagyon, amint azt az ellenzék hirdette és szeretné. Ennek különben azonkívül, hogy az ellenzék erővel sem bírja, az az oka is lesz, hogy a Ház ma elfogadta a tizórás ülésekről szóló javaslatot.

A képviselőház üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Vita kezdete rendreutasításokkal.

Beöthy Pál elnök 10 órakor nyitotta meg az ülést. Elnöki előterjesztések után rátértek a napirendre: az illetékekről szóló javaslat tárgyalására. A második szakasz van soron.

Springer Ferenc: módosításokat ajánl és a pénzügyminiszterrel polemizál. Utal a jogilletékekre.

Elnök: A tárgyhoz tessék szólni.

Sümegei Vilmos: Jobban tudja, mint ön, ne zavarja a szónokot.

Elnök: Rendre utasítja Sümegeit.

Springer Ferenc: Hosszasan bírálja a javaslatot és kihagyandónak tartja az egész szakaszt.

Hantos Elemér előadó válaszol és kijelenti, hogy tisztán jogpolitikából vették föl ezt a szakaszt. (Zaj.)

Elnök rendreutasítja Sümegeit.

Hantos Elemér: Ajánlja, hogy a szakaszt fogadják el azokkal a módosításokkal, melyeket Nemes Zsigmond fog előterjeszteni.

Kovácsy Kálmán: Szóval csak munkapárti módosítások fogadtatnak el.

Hantos Elemér: Elfogadjuk az ellenzékít is, ha előbb a miniszterrel megbeszéljük.

Polónyi Dezső: Félreértett szavait magyarázza meg.

Nemes Zsigmond: A 2-ik szakaszhoz módosításokat ajánl.

Jaczkó Pál, Csermák Ernő, Sággy Gyula, Preszly Elemér a javaslatot nem fogadják el.

Bikády Antal: A javaslat az illetékeket száz százalékkal emeli. A felek első kérdése az ügyvédhez az . . .

Springer Ferenc: . . . hogy mibe kerül a felebbezés. (Zajos derültség.)

Bizony Ákos: A büntető rendelkezés melyről e szakasz szól, felesleges.

Hantos Elemér előadó: Módosítást terjeszt elő, melyhez a munkapárt nevében Nemes Zsigmond csatlakozik.

A Háb a második szakaszt az előadó módosítása alapján elfogadja.

A 3-ik szakasz.

Balogh Jenő igazságügyminiszter: Hivatkozik 30 éves kodifikátori multjára és ezért kívánja a szakaszt fentartani. Megemlékezik a polgári perrendtartásról, mely a jövő év elején lép életbe. Az előadó az ő nevében módosítást fog betervezni, amelyet szükségesnek tart, ha ugyanis a két ügyvéd közösen halasztja el a tárgyalást, felemelt illeték járjon, mert ez a per elhúzása. Kijelenti, hogy a szakaszt kihagyni nem engedi.

A 3. majd a 4. szakaszt **Springer Ferenc, Csermák Ernő, Jaczkó Pál, Vadász Lipót, Huszár Károly, Jármy Béla** és **Hantos Elemér** felszólalása után változatlanul elfogadta a Ház, valamint elfogadta az 5., 6., 7. és 8. szakaszt is rövid hozzászólások után.

Meghosszabbítják az üléseket.

Elnök háromnegyed egy órakor háromnegyed órás szünetet ad. Félkettőkor újból megnyitja az ülést.

A 11. §-nál **Polónyi Dezső dr., Almássy László, Jármy Béla, Springer Ferenc** szólalnak föl, a 15. §-nál **Bakonyi Samu** és **Springer Ferenc**.

A Ház a 16. §-ig elfogadta a javaslatot. **Elnök** egy negyed hét órakor a vitát félbeszakította.

A képviselőház ezután elfogadta az ülések meghosszabbítására irányuló indítványt, hogy ezután az ülések tíz óra hosszat tartanak.

A legközelebbi ülés kedden lesz, amikor már a tíz órás ülések veszik kezdetüket.

— **A trónörökös a királynál.** — Ischlből táviratozzák: **Károly Ferenc József** főherceg kamarái előljárója, **Lobkowitz** herceg kíséretében reggel fél hét órakor ideérkezett. A pályaudvaron a király megbízásából **Hoyos Henrik** gróf szárnysegéd kíséretében az Erzsébet-szállóba hajtatott, a hol mint a király vendége lakik. A szállóban fogadtatására **Prileszky** udvari tanácsos, udvari gazdasági igazgató jelent meg. A főherceget **Secaner** császári tanácsos, szállótulajdonos az első emeleten lévő lakosztályokba vezette. Az utcákon és a pályaudvarokon a

főherceget a közönség lelkes ovációkban részesítette. Reggel háromnegyed nyolc előtt a főherceg **Hoyos** gróf szárnysegéd kíséretében a császári nyaralóba ment, ahol a király kihallgatáson fogadta. Az esős idő ellenére nagyszámu közönség várakozott a szálló előtt és az utcákon, mely a főherceget melegen üdvözölte.

A deficités kórház

A debreceni kórház fél éve

Most zárta le a debreceni közkórház az 1914. évi első félévről szóló számadását, melynek érdekes adatai képet adnak arról a nagy forgalomról, amelyet a debreceni közkórház lebonyolít és arról a nehéz nagy munkáról, a melyet a közkórház igazgatósága s orvosi kara kifejt.

Annál szomorubb, hogy a közkórháznak állandóan nagy, nyomásztó *deficittel* kell küzdenie és ez áldatlan küzdelem fölemésztí annak az energiának és páratlan munkásságnak nagy részét, amely a mai kórházi vezetőségben a kórház szerencséjére meg van. A kórház — közismert tény — ugy a napi ápolási díjak megállapítása tekintetében, mint pedig anyagi támogatás szempontjából a legrosszabb helyzetben van, ami azt okozza, hogy felszerelés és műszerek dolgában több mint szegényes. Mindezek mellett csodálatra és elismerésre méltó éppen az az eredmény, a melyet **Fráter Imre** dr. erőskezű vezetésének és annak a körülménynek lehet betudni, hogy az igazgató egyszersmind meleg szívvel érzi át a közkórház humánus célú rendeltetését. Kétségtelen, hogy ha a debreceni közkórház vezetősége részére nem olyan fukaron volnának kimérve az anyagi eszközök, a mai nagy tudásu orvosi kar működése mellett a legszebb eredményeket tudná produkálni a kórház.

A félelvi kimutatás szerint az elmúlt fél év hat hónapjában fölvettek a kórházba 2277 beteget, ápoltak tehát az előző időkben fölvetekkel együtt 3988 beteget. Ezek közül gyógyultan hagyta el a közkórházat 1047, javulva 1008, gyógyulatlanul 81, meghalt 147 bete, továbbá ápolás alatt maradt 1705. — Az ápolási napok száma volt 55,581, az ápolási díj a belügyminiszter által megszabott 2 korona 24 fillért alapul véve 124,501 korona 44 fillér.

A szűkös viszonyok és pénzügyi zavarok közt levő debreceni közkórházban ez annál nagyobb és szebb eredmény, mert a további jelentések szerint amellett, hogy az igazgató számára megszabott korlátokat is megtartotta, a legmesszebb menő mértékben eleget

Ezzel játszani kezdünk a két tanu jelenlétében. A hercegnő, akít a szokatlan párbaj fölötté érdekelt, szintén az asztalhoz közeledett.

A herceg kétségtelenül erősebb játékos volt, mint én, de a szerencse meglepő módon felém hajolt. Nemsokára egyenlően, két-két nyert játékkal álltunk egymással szemben.

— Nos, — mondta **Borishnak** — könnyű kitalálnom a játszma végét, miután ön él! . . . A herceg vesztett!

— Ellenkezőleg, a herceg nyert — válaszolt barátom.

Arcom megvetést árulhatott el arra a gondolatra, hogy **Boris** elég gyáván, nem fizette meg a betétet.

Ő azonban ravaszul mosolygott.

— Olvassa el ezeket a sorokat, melyeket fél órával később kaptam, éppen akkor, midőn már kezembe vettem a revolvert.

Ezzel aztán egy vörös ászit nyújtott felém, amelyre a herceg a következőket írta volt:

„Uram!

Miután semmit sem vett észre, fölfogásom szerint nem csaltam. De én érzem, hogy többé nem nyulhatok kártyához, miután megbecstelenítettem azt. És anélkül is képtelen lennék tovább élni! Életemben először és utoljára játszottam hamisan . . . Egyszerűen elfüjtettem ezt az ászit! . . . Bocsásson meg! Most eltüntettem a herceget is! . . .”

tól és nehéz lépésektől eredő zaj támadt a mellékszobában.

— A herceg! — kiáltott föl rémülten a szép asszony.

— Az lehetetlen!

És mégis a herceg volt, aki folyton ezt ismételte éles hangon:

— Te örült, egész örült vagy! . . . Ugyan hallgass már, hiszen fájdalmat okozol!

A beszédbe más, zavaros hangok is vegyültek, amelyeket tulharsogott a cigánylány szipitása.

— Lássá meg őket ön is és mindenki! . . . Így akarom! . . . Ti többiek ne nyuljatok hozzám, mert átharapom a torkotokat! . . . — Gyorsan, törjétek be az ajtót!

— Igen, igen, feszítsétek föl a zárat! — parancsolta a herceg is.

A következő pillanatban az ajtó fölpatant. Olyan gyorsan történt az egész, hogy el sem bujhattam. Különben minék is bujtam volna le?

Egész sereg ember állt előttiünk, közepén a cigányleánnyal, aki úgy hordozta karján a herceget, mint a kis gyermeket szokás. — Mindent megéjtettem. Dührohamban fölkapta a magával tehetetlen nyomorékot és forgószélként cipelte a budoárig.

— Látja? Tehát most már elhiszi?! — kérdezte s azután földhöz dobta terhét.

— Fogjátok el! — parancsolta a herceg. — Olombányába vele!

— Mit bánom én! — válaszolt a leány,

mialatt két inas megragadta a kezét. — Bocszum sikerült! Te pedig nem látod többé viszont a hercegnőt! — fordult aztán felém.

Két ur kivételével, kiket a herceg maradásra kért, akkor mindenki elhagyta a szobát.

— Uram, — szolt hozzám a herceg — joggal megölhetném önt és szeretőjét is, hogy megbüntessem önöket. De én lemondok a bocsznak erről a módjáról, sőt még fegyveres elégtételt sem kérek öntől! . . .

Szavamra, majdnem kacagni kezdtem, éppen úgy, mint előbb, a cigány leány szerelme miatt. Mi, ezzel a nyomorékkal vivjak én párbajt? Hiszen még arra sem képes, hogy kezében pisztolyt vagy kardot tartson!

A herceg kitalálhatta gondolatomat, mert így beszélt tovább:

— Ne tartson bolondnak, de nagylelkűbbnek sem, mint aminő vagyok! . . . Beláthatja, hogy közöttünk csupán olyan párbaj lehetséges, mint aminőt felajánlani fogok!

Csengetésre belépett a komornyik.

— Hozzon kártyát a dohányzóból.

Az öreg herceg ezzel közelebb toltatta székét az asztalhoz, majd nyugodt, jóformán szívélyes hangon szolt hozzám:

— Ha úgy tetszik, uram, kártyázni fogunk s aki vesz, köteles lesz ma délig fölélni magát! Elfogadja?

— Készséggel uram! . . . Mit játszunk?

— Écartét.

— Helyes. És hány játszmat?

— Talán ötöt.

tett annak a követelménynek, hogy a kórház, mint közegészségügyi és emberbaráti intézmény megfelelően hivatásának.

A sarajevo merénylet körül

A szerb katonai előkészületek.

Szarajevo, július 17. Szerbia a határon nagyszabású katonai intézkedéseket fogantatott. A legnagyobb titokban az utolsó négy évfolyamot tartalékosait bizonytalan ideig tartó fegyvergyakorlatra hívták be. A tartalékosok behívása nem falragaszok után történt, mint az Szerbiában szokásos, hanem minden tartalékosnak külön-külön behívót kézbesítettek. A bevonuló tartalékosok száma 60—70.000 emberre tehető. A katonaság elhelyezésében is nagyszabású változások történtek az utolsó napokban. Uj-Szerbiából és az albán határ mentén fekvő garnizónokból nagyszámú katonaságot vontak ki és észak felé küldték. A boszniai határon levő garnizónokat új felszereléssel látták el s a helyőrségek számát létszerezésére emelték.

Belgrad, július 17. A szerb sajtóiroda kommunikéje szerint Pasic miniszterelnök kijelentette, hogy egyetlen szerb zászlóalj sincs mozgósítva.

Bécs, július 17. Szerbia a négy utolsó tartalékos évfolyamot mozgósítja. A szerb hadsereg békelétszáma most 35.000 ember. A behívásokat úgy eszközlik, hogy minden felesleges feltűnést elkerüljenek. A külföldön időző legénységnek és tiszteknek nem kell bevonulniok. Körülbelül hatvan-hetvenezer embert hívnak be.

A sarajevo vizsgálat eredménye.

Bécs, július 17. A sarajevo vizsgálat összes jegyzőkönyvei már megérkeztek a külügyminiszteriumba, a vizsgálat egész anyaga azonban csak körülbelül egy hét múlva lesz együtt és akkor lesz módja a külügyminiszternek a kiderített tényállásról hitelesen értesíteni a két kormányelnököt és ő felségét. Mihelyt az összes iratok együtt lesznek, Berczold gróf külügyminiszter Ischlbe utazik és ő felségénél történt kihallgatása után dönteni fognak, hogy a vizsgálat eredményéhez képest milyen intézkedéseket tegyenek.

A vizsgálat menetét teljesen kielégítőnek kell mondani és meg lehet állapítani, hogy a vizsgálatot teljesítő bírósági hivatalnokok fázisainak sikerült kiemelni az egész darázs-fészket és felderíteni azokat az áramlatokat, melyekből a ngy szerb propaganda és végeredményében a merénylet maga is kiindult. Bizonyos, hogy a merénylet gondolata Szerbiában született. A főbűnösöket, Principet, Csabrinovicsot és Grabest Szerbiában oktatták ki, Szerbiából származnak a bombák és a 9 milliméteres Browning-pisztolyok, melyeket a merénylőktől és bűntársaiktól elvettek. Szerbiában tanították ki a merénylőket a bombák használatára. Ismeretesek már azok a személyek is, akik az instruktori szerepet betöltötték és már nagyon közel a hurok Pribicevics Milán őrnagy körül.

Merizzi alezredes a sarajevo merényletről.

Szarajevo, július 17. Merizzi alezredes, a ki az első bombamerényletnél a fején megsebesült, még mindig orvosi kezelés alatt áll. — Egy újságíró fölkereste az alezredest és kérdést intézett hozzá az első merénylet részletei felől. Merizzi azt mondta:

— A június 28-iki borzalmas eseményekről nem sokat mondhatok, mert hiszen mind-

járt az első merénylet után a helyőrségi kórházba kerültem és mindent csak a lapokból tudtam meg. Automobilunk éppen elhaladt a hadtestparancsnokság épülete előtt, és amikor Runerskirch bárónak és Lanus grófnőnek a zsinagógát és a Ferenc József-parkban levő zenepavillont mutogattam, egyszerre rettenetes dörrenés hallatszott és ugyanabban a pillanatban égető, szuro fájdalmat éreztem a tarkómon. Azzal rögtön tisztában voltam, hogy merénylet történt, de nem gondoltam az első pillanatban bombára, azt hittem, hogy valami a fejemre esett. Az volt a szerencsém, hogy a kocsiban magyarázgatva, jobbra-balra forogtam, mert ha előre néztem volna, a bombaszilánk a bal szememet ütötte volna ki. Így azonban nem láttam a merénylőt sem és azt sem, hogy hogyan dobta a bombáját. Automobilunk, épp úgy, mint a főhercegi automobil, tovább hajtott és a Latin-hidnál állott meg, ahol a másik merénylet is történt. A hirtől, minthogy a seb nagyon vérzett, gyalog fölmentem a közelben lakó Löcker dr. orvos rendelőjébe, de az orvos nem volt otthon. — Fischer dr. udvari orvos azonban velem jött és a rendelőszobában bekötözte a sebet. Azután magam szólítottam fel telefonon a helyőrségi kórház parancsnokát, kértem, hogy küldje értem a betegszállító autóbilét, majd a szolgáltnak telefonoztam, hogy hozza el felhőneműmet a kórházba. Néhány perc múlva az autó már ott is volt, orvosok is jöttek rajta, akik bevitték a helyőrségi kórházba. Három hétig voltam benn és amint látja, még mindig nem gyógyultam meg egészen, most is járok az orvoshoz, persze csak óvatosságból. Eltekintve a fejfájástól, amely hébe-hóba elfog és attól a fájdalomtól, amit a seb okoz, amely még nem gyógyult be teljesen, jól érzem magamat. Legközelebb szabadságra megyek.

Az új trónörökös beszéde a debreceni bakákhoz

Elítélték egy királlysértőt

Szegedről jelentik: Szerdán délelőtt tárgyalta a szegedi királyi ítélőtábla Korniczky Dezső budapesti joghallgatónak Nagy György dr. sógorának királlysértési pörét.

Korniczky Dezső 1913. február 14-én a „Magyar Köztársaság”-ba cikket írt „Magyar szó Bécsben” címmel abból az alkalomból, hogy Károly Ferenc József főherceg, akkor prezumpatív, most már trónörökös Bécsben a Stíft-kaszárnya udvarán a debreceni magyar fiukból álló zászlóaljhoz magyar beszédet intézett és a zászlóhoz való hűségre intette a magyar fiukat. A cikket az ügyészség királlysértésért inkriminálta, mert ilyen kifejezések voltak benne: „valahányszor megszólal egy-egy vastagajku, mindig szükség volt még a nemzetre”. „Elszoktunk már a Vitam et sanguinemtől, de füllünkbe zsong az Eb ura fakó”.

A törvényszék március 27-én hat havi államfogházra és három évi hivatalvesztésre ítélte Korniczky Dezsőt királlysértésért.

Korniczky fölébbezése folytán került az ügy a tábla szüneti tanácsa elé. A vádlottat, aki nem jelent meg, Becsey Károly dr. védte, aki azt fejtette, hogy ezek a mostanság nap-nap után előforduló királlysértések nem is voltak királlysértések addig, amíg a törvényhozás a szakbíráóság elé nem utalta a királlysértő pereket. Pontról-pontra igyekezett kimutatni, hogy a cikk inkriminált kitételeiben szó sincs királlysértésről, ellenben a szerző

csak szigorú kritika alá vette a kormány választójogát, amely meghamisítása annak, a melyet a király trónbeszédében több ízben megígért.

A tábla Korniczky büntetését három hónapi államfogházra és egy évi hivatalvesztésre szállította le.

Szövetkezeti tagok öröme

A Curia elvi jelentőségű határozata a szövetkezeti tagságról

Debrecenben, ahol a szövetkezetek — csekély kivétellel — derüre-borura perlik az adósaikat, bizonyára nagy feltűnést fog kelteni az az érdekes per, amely most a Curia elvi jelentőségű határozatával nyert befejezést s amelyet az alábbiakban ismertetünk:

Egy csödbe jutott szövetkezet tömeggondnoka pert indított az egyik szövetkezeti tag ellen az üzletrészek befizetése iránt. Alperes a szövetkezet felügyelő-bizottságának tagja volt s mint ilyen, a közgyűlésnek szóló jelentést és mérleget is aláírta, tiszteletdíját is felvette; a perben mégis azzal védekezett, hogy ő nem tag, mert a belépési nyilatkozat aláírta ugyan, de az igazgatóság az alapszabályok értelmében az ő felvétele tárgyában nem határozott és így ő az üzletrészek befizetésére nem kötelezhető.

A törvényszék marasztalta alperest, a budapesti tábla ellenben a védekezésnek helyt adott és a keresetet elutasította a következő indoklás alapján:

A belépési nyilatkozat kiállításában véve nem elegendő bizonyíték a szövetkezeti tagság megállapítására, mert ez a nyilatkozat csak ajánlat és ahhoz, hogy az ajánlatnak tekintendő belépési nyilatkozatot aláírt fél a szövetkezet tagja legyen, az is szükséges, hogy az alapszabályok 7. §-a értelmében a felvétel tárgyában határozni hivatott és jogosult igazgatóság az ajánlatot elfogadja, ily értelmű határozatot hozzon, szükséges továbbá, hogy a felvételtől az ajánlatot tevő értesüljön.

Minthogy azonban felperes nem bizonyította, hogy a vb. M. H. Sz. igazgatósága az alperes belépési nyilatkozata felett az alapszabályok 7. §-ának megfelelően határozott és alperest tagul fogadta, erre vonatkozó igazgatósági határozatot felmutatni nem tudott és a felvételre vonatkozó határozatról a kihallgatott tanúk sem tudnak; minthogy továbbá az sem nyert bizonyítást, hogy alperes a szövetkezetbe való felvételre vonatkozó értesítést kapott, alperesnek tagsági minősége nem volt megállapítható.

Nem pótolja az igazgatóság határozatát, hogy a belépési nyilatkozatot megelőző 1908. április 5-én tartott közgyűlésen alperes felügyelő-bizottsági tagul megválasztott és hogy alperes ilyen minőségben a következő évi közgyűléshez intézett jelentést és mérleget is aláírta, mert mindebből csak az állapítható meg, hogy a közgyűlés olyan egyént választott felügyelő-bizottsági tagnak és hogy ez, mint ilyen, el is járt, sőt a részére megszavazott tiszteletdíjat is átvette, aki az alapszabályok értelmében, tagsági minősége hiányában, megválasztható nem volt.

Közömbös az is, hogy alperes a közgyűlésen is részt vett, valamint, hogy üzletrészsre való befizetésre felszólítottat és fizetést ígért, mert mindezekből alperes tagsági minőségét megállapítani nem lehet és mindezek a tények nem pótolják a felvételhez szükséges igazgatósági határozatot és arról szóló értesítést.

Ezt az ítéletet a Curia 1914. május 15-én kelt 1903—1913. v. számú ítéletével indokainál fogva helybenhagyta.

Stefánia hercegnőt beperelte az ügyvédje

320,000 koronás expenznóta

A legnagyobb fejedelmi pereskedők közé tartozik Lónyay Elemér grófné, Stefánia belga királyi hercegnő. Az utolsó évek során az ügyvédek egész hadseregét foglalkoztatta és perlési szenvedélye még ma sem csökkent. A hercegnő rendszerint mint felperes szerepelt atyjával, testvéreivel és a belga állammal szemben, most azonban fordult a kocka: *alperes lett* s a felperes — *a saját ügyvédje*.

Amikor a belga király elhunyt, a Lónyay grófi pár alkalmas ügyvédet keresett, hogy jogigényeiket érvényesíthessék. Három feltételük volt: *magyar legyen az ügyvéd, perfect francia, főleg pedig — ne legyen zsidó*. A feltételek nem voltak könnyűek, különösen az utolsó, végre azonban mégis találtak alkalmas embert Weidendorfer János dr. pozsonyi ügyvéd személyében.

Az ügyvéd nagy ambícióval vitte a határátkelést, amely nagyon bonyolult és nehéz volt, alaposan kitanulmányozta a belga örökösödési törvényt, hosszabb ideig kint volt Brüsszelben s ami a legfontosabb — *megnyerte a pert* a belga korona kincstárával szemben. Az ügyvéd, aki egykor grófi nevelő volt és szegény sorból származott, különben is nagy karriert futott meg: ma már hatalmas vagyon ura, gyönyörű bécsi palotái vannak, noha alig 48 éves.

Nemrégiben azután benyújtotta Weidendorfer az expenznótát, amely csekély 320.000 koronát tett ki. Stefánia főhercegnő sokallotta ezt a horribilis összeget és *ötven percentes egyezséget ajánlott*. A hercegnő és az ügyvéd nem tudtak megállapodni s végül *megvonta az ügyvédtől a jogi képviselést*, az ügyvéd pedig — mit tehetett egyebet — *beperelte Stefániát*, de csak 160,000 korona erejéig.

Az érdekes pert nem az udvarnagyi, hanem a rendes polgári bíróság fogja tárgyalni.

A vasutasok debreceni nagygyűlése

Kik jönnek Debrecenbe?

A vasutasok országos szövetségének debreceni kerülete a holnapi nappal újja szervezve, új vezetőség alatt, új erővel folytatja tevékenységét. A vasárnap délelőtti közgyűlésnek, melyen Budapestről a szövetségnek egész vezetősége részt vesz, előkészítésén és a vendégek fogadtatásán Nyíry Géza ellenőr elnökle alatt nagy buzgalommal dolgozik a választmány. Szombaton este érkezik városunkba dr. Hausser Adorján, a Kassa-oderbergi vasutak vezérigazgatója, a szövetség alelnöke, dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő, ügyész, Németh Endre alelnök, Lorber József ügyv. igazgató, Baron Dezső, Szőke Béla, Tutschek József, Halász Károly, Szijánky János, Soós Sándor, Veréb Mihály szaktanácsosok, dr. Ábrányi Kornél szerkesztő, Barok Sándor, Kerekes Mihály, Partos Zsigmond kerületi elnökök. A közgyűlésen választják meg a kerület új tisztikarát, amely dr. Fekete Zoltán osztályvezető helyettes elnökle alatt Lukács Jenő és Alberti Nándor alelnökök, Hajdu László titkár, Kuthi Imre jegyző, Papp István pénztárnok, Sidó Géza ellenőr és Erős Frigyes valamint Juhász Gábor országos megbízottakból van jelölve és előreláthatólag egyhangú lelkesedéssel lesz megválasztva, amennyiben dr. Fekete Zoltán személyétől várja a szövetség a céljainak komoly és nyugodt formában való megvalósítását, másrészt pedig társadalmunkban elfoglalt szép pozíciójától a várossal és társadalommal való szoros összeköttetés megalapítását.

A vendégek tiszteletére szombat este barátságos összejövetel lesz a nagyerdei Dobos-pavillonban és másnap, vasárnap 11 órakor a Kereskedelmi- és Iparkamarában lesz

a közgyűlés, melyen dr. Haussen alelnök, Lorber igazgató és dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő fognak beszédet mondani a vasutasok aktuális kérdéseiről, kívánásairól és a szövetség követendő céljairól.

A közgyűlés után — mely iránt rendkívül nagy az érdeklődés vidéken is — délen az állomás éttermében ebéd lesz, melyre városunk társadalmából és vezérférfiainak is többen megígérték megjelenésüket.

Ezzel városunk egy újabb közintézménnyel fog gyarapodni, amennyiben a mintegy 700 taggal bíró vasutas szövetség eme újabb szervezéssel egy megfelelő új és kényelmes helyiségben fogja megkezdeni komoly és céltudatos működését: a vasutasok egy táborban tartását és érdekeik képviselését.

Iskolai értesítők

II.

A debreceni főreáliskola.

A debreceni állami főreáliskola az elmúlt iskolai évben negyvenegyedik évét töltötte be. Az idei iskolai év eredményeiről szóló értesítőt dr. Kardos Albert, a főreáliskola kiváló igazgatója állította össze.

Az első oldalokon Jaszencsák Sándort, az intézet egykori neves matematika és fizika tanárát parentálja el dr. Horvay Róbert tanár. Ezután az intézet kirándulásairól számol be dr. Vág Sándor tanár. A főreáliskola az elmúlt iskolai évben Erdődre, Halápra és Nagyváradra tett kirándulást. Az elvégzett tananyag ismertetése után a tanárok személyi adatait ismerteti az értesítő. Az idén a főreáliskolának két érdemes tanára vonult nyugalomba: Nádasdi Alajos és Kovaliczky Antal. Az értesítő így emlékezik meg róluk.

„Nádasdi Alajos és Kovaliczky Antal nyugalombavonulásával a tanári karunk két legrégibb tagja vált meg az intézettől. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a főigazgatóság útján mindkét tanárnak elismerő köszönetet nyilvánítt hosszú és buzgó működésükért. Iskolánk, a tanári kar és tanuló ifjuság teljes mértékben csatlakozik a felsőbb helyről jött és méltán megérdemelt elismerő nyilatkozathoz. Mindkét tanár majdnem 40 évig szolgálta a magyar közoktatást és csupán intézetiunket tekintve, Nádasdi Alajos több mint 34, Kovaliczky Antal pedig 23 évet töltött a debreceni reáliskola kötelékében. Mindkét tanárt példás kötelességteljesítés és lelkiismeretesség ékesítette; mindkét tanár, bár idegen anyanyelvűnek született, fentartás nélkül szentelte magát a magyar művelődés ügyének. Nádasdi Alajos különösen kiűnt a tanulók iránti gondos atyai szeretetével, továbbá azon lelkes buzgósággal, mellyel a vegytan-ásványtani szertár gyarapításán csüngött. Intézetünknek ez a gazdag és értékes gyűjteménye első sorban az ő fáradozásának és áldozó készségének köszönhető. Kovaliczky Antalnak jellemző vonása volt a szaktudományához való mély vonzódás, amely kora ifjúságától fogva elkísérte tanári pályája végéig. Az iskola hálával és köszönettel jegyzi föl e két buzgó tanár nevét a maga története lapjaira, a tanári kar pedig híven őrizi lelkében a testületi szellemben és baráti együttérzésben összeforrott kartársaknak kedves emlékét. Őszinte jókívánásaink kísérik őket a méltó munkával megérdemelt nyugalomba“.

A főreáliskolában önképző-kör, gyorsíró-kör, testgyakorló-kör és zene-kör működött. Az intézetnek az 1913—14. évben 283 rendszeres tanulója és 18 magántanulója volt. Valás szerint így oszlottak meg: református 115, izraelita 86, r. kat. 43, ág. ev. 19, gör. kat. 3, muszlimán 2. Az iskolában 55 egész tandíjmentes és 22 féltandíjmentes tanuló volt.

Az ellenzéknek nem tetszik a trónörökös

Az ellenzék alkotmányjogi baklövése a katonai körökkel

A Pesti Hírlap ma Tisza István gróf miniszterelnök ellen támadást intézett. Cikkéről azt állítja, hogy magas katonai körökből származik. Az *állítólagos magas katonai körök* nincsenek megelégedve a miniszterelnök legutóbbi válaszával, amelyet *Szmracsányi György dr. külpolitikai interpellációjára* adott. A munkapárt egy előkelő tagja erre a sajtószéri támadásra következőképpen nyilatkozott fővárosi munkatársunk előtt:

— Az ellenzék teljes fejevesztettsége és fogalomzavarára mutat, hogy a kisebbségnek egyik vezető organuma ilyen nyilatkozatok közzétételére magát odaadja. *Hát azt kívánja a baloldal, hogy a magyar miniszterelnök tábornokok jóváhagyása alá bocsássa, hogy a magyar országgyűlésben mit mond és mit nem mond*. Észre kellene vennie az ellenzéknek, hogy ilyen fölfogások hangoztatásával és terjesztésével ők maguk mennyire szembe helyezkednek az alkotmányosság követelményeivel és hogy olyan céltokat szolgálnak, amelyek a magyar miniszterelnöki méltóságnak leszállítását célozza. A miniszterelnök törvényes kötelességének megfelelően a külügyminiszterrel egyetértően nyilatkozik mindig a külpolitikai kérdésekről, annyira azonban igazán nem mehet, hogy egyes tábornokok jóváhagyását kérje ki nyilatkozataihoz. Egyébként alapos a gyanu, hogy az a tábor, akiről itt szó van, civilruhában írja riportjait a Pesti Hírlap szerkesztőségében.

Károlyi Mihály és az új trónörökös.

A szarajevói merénylet után az amerikai lapok tudósítói felkeresték Károlyi Mihály gróft és intervjút kértek tőle abban a kérdésben, milyennek látja a tragédia hatását a monarchia két államának helyzetére. Károlyi a függetlenségi-párt amerikai orgánuma, az *Amerikai Magyar Népszava* szerint a következő nyilatkozatot tette:

— Ki sem mondhatom, mennyire szomorú vagyok. Pátrunk nagy veszteséget szenvedett és félek, hogy *e szerencsétlen eset ügyünket is visszavetheti*. A megölt trónörökös együtt érzett népeivel, s ha trónra jut, liberálisan uralkodott volna országai felett. *Mi nem bízunk a korona új örökösében és félek, hogy a király halála után sulyos zavarok rázák meg Magyarországot*. Az agg király politikája, melyet reakciós tanácsadóira hallgatva követ, egyre élesebbé teszi a politikai helyzetet, úgy hogy ma már szinte lehetetlen a mi pártunkból valakinek elébe jutnia.

— Mi már nem várunk semmit a mai rezsimtől, mely ellenséges szemekkel nézi pártunkat és tudva, hogy agg uralkodó ellen-szenvvel viseltetik demokratikus terveink irányába, *minden reménységünket a meggyilkolt Ferdinándba vetettük*. Személyesen is úgy ösmertem őt, mint egy jószívű embert, ki demokratikusan gondolkodik s különösen a népoktatás terén hajlott a magyar álláspont felé.

A függetlenségi párt vezérének nyilatkozatából a többi között új az a megállapítás, hogy a párt minden reménységét a meggyilkolt trónörökösbe vetette. *Ferenc Ferdinánd alakját a közvélemény előtt nem éppen negyvennyolcas hajlandóságok tették karakteristikussá*.

Steckenpferd-

Illiomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő széplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való föltömlőhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a **Steckenpferd** védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 filléért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera Illiomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitérő szer női kezek gondozására.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban vasárnap, július 19-én prédikálni fognak: a Nagytemplomban Konrád Zoltán s.-lelkész, délután Pánczél Jenő s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Farkas János s.-lelkész, 11 órakor Pánczél Jenő s.-lelkész, délután Hajdu Gyula s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Kovács János vallásoktató-lelkész, délután Demeter Gyula s.-lelkész, az Árpád-téri templomban Boér Károly vallásánár, délután Balogh Béla s.-lelkész, az ispotályi templomban Demeter Gyula s.-lelkész, délután Polgár Gyula s.-lelkész, a homokkerti imaházban Könyves-Tóth Kálmán lelkész.

— **Frigyes főherceg kinevezése.** Bécsből táviratozzák: Ö felsége Frigyes főherceg lovassági tábornokot fölmentette a landwehr főparancsnokságától és a katonai legfőbb parancsnok személyes diszpozíciójára a hadsereg főfelügyelőjévé nevezte ki.

— **Váczi János halála.** Debrecen város társadalmát és különösen a római katolikus egyházat mélyszégyen gyász érte. Nyolc hónapos betegeskedés után tegnap éjszaka egy órakor 84 éves korában meghalt Váczi János földbirtokos, a római katolikus egyház világi gondnoka. Az elhunyt öreg ur jelentős, tekintélyes egyénisége volt sokáig Debrecen közéletének és különösen nagy és értékes tevékenységet fejtett ki mezőgazdasági téren. Elnöke volt sokáig a Gazdasági Egyesületnek is, tagja volt a város törvényhatósági bizottságának. Sokat tett a katolikus egyházért is, amelynek haláláig lelkes, hű fia volt. Elhunytja széles körben keltett mély és igaz részvétet.

— **Miksa főherceg a haditengerészetnél.** Katonai körökben utóbbi időben sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy milyen jövő vár Károly Ferenc József főherceg öccsére, a husz éves Miksa főhercegre, aki mindeztideig nem teljesített katonai szolgálatot. A fiatal főherceg személye az utóbbi események folytán természetesen előtérbe került és valószínűleg be kell lépnie a hadseregbe. Minthogy Miksa főherceg igen nagy hajlandóságot mutat a technikai kérdések iránt, valószínűleg a tengerészetbe fogják beosztani. Miksa főherceg állandóan a miramare-i kastélyban lakik, ahol hatalmas motoresónak áll rendelkezésére, amelyen kirándulásokat szokott tenni. A monarchia haditengerészetéhez tudvalevőleg mostanáig két főherceg volt beosztva, az elhunyt Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki admirális volt és jelenleg ugyancsak admirális állást tölt be a haditengerészetnél Károly István főherceg. A haditengerészet kérdései iránt fényleges érdeklődést azonban csak Ferenc Ferdinánd tanusított, akiknek tudvalevően legnagyobb szerep jutott az osztrák-magyar haditengerészet újjászervezésében. Halálával haditengerészetünket pótolhatatlan veszteség érte. Beavatott helyen bizonyosra veszik, hogy az új trónörökös öccsének jut a feladat, hogy majdan a haditengerészetünk élére kerüljön. A fiatal főherceget már legközelebb beosztják a hajóhadhoz.

— **Csöd Dréher Tivadar hagyatéka ellen.** Bécsből táviratozzák: Dréher Tivadar hagyatéka ellen megnyitották a csődöt. Dréher tudvalevőleg az idén áprilisban autóbaleset következtében életét veszítette. Édesatyja, Dréher Antal fiáért mintegy négy és fél milliónyi adósságot fizetett ugyan ki, de Dréher Tivadar halála után újabb hitelezők jelentkeztek, körülbelül hétszáz ezer korona követeléssel. Dréher Antal kijelentette, hogy ezeket az állítólagos adósságokat nem hajlandó kifizetni, mire a hitelezők megkérték a csődöt. Az aktívák ötven ezer koronát tesznek ki.

— **Versenyárgyalás a debreceni postapalota építésére.** A kereskedelmi miniszternek 1914. június 30-án 42295—V. 1914. szám alatt kelt rendelete alapján nyilvános versenyárgyalást hirdet a nagyváradi posta- és táviratigazgatóság a debreceni I. számú posta távirat- és távbeszélő hivatal elhelyezésére emelendő távirat- és távbeszélő épületrésznek a debreceni Piac-utca 36. szám alatti telek hátsó részén tervezett felépítése alkalomával teljesítendő következő munkára: föld, kőműves, elhelyező, vas, vasbeton rabitz, kőfaragó, ács, bádógos, facement, cserepes, asztalos, lakatos, mázó, üveges, vászonredőny, csempeburkolat, padlóburkolat, parquet, linoleum, aszfalt, vízvezeték és csatornázás, szobafestő és felvonó szállítására. A részletes feltételek a nagyváradi posta- és távirat-igazgatóságnál és a debreceni kereskedelmi- és iparkamaránál megtehetőek.

— **Francia léghajók a Hortobágyon?** — A párisi Aero Club de France július hó 19-én nagy léghajóversenyt rendez. Nyolcnyan felül van a versenyre jelentkező léggömbök száma, ezeket egymásután indítják el Oroszország felé. Németország, Ausztria-Magyarország, Oroszország és Románia a léghajóversenyben érdekelt területek, ezek fölött fognak elvonulni az óriás léggömbök és természetesen, az elmaradók, megsérült léggömbök leszállnak majd azokon a vidékeken, ahol baj éri őket. A versenyre vonatkozólag a belügyminiszter Debrecen város közönségéhez ezt a leiratot küldte:

A külügyminisztérium értesítése folytán tudatom a Cimmel, hogy a párisi Aero Club de France léghajórepülést rendez, amelyben résztvevők ez évi július hó 19-én Párisban a Tuillériák kertjéből indulnak légi utjukra s nincs kizárva, hogy Magyarország területén szállanak le.

Felhívom ennél fogva Cimedet, haladéktalanul tegye meg a megfelelő intézkedést arra nézve, hogy amennyiben ezen léghajók törvényhatósága területén kötne ki, azok utasai a hajó visszazállításánál — ha ennek szüksége felmerül — a hatóságok részéről a legmesszebbmenő támogatásban részesüljenek.

Dr. Némethy államtitkár.

Valószínű, hogy a léghajó-utnak egyik állomása a Hortobágy lesz, ahol megfelelő leszálló területet és pihenő-állomást nyerne.

— **A Pöstyéni Golf-Klub,** mely a sport- és társasélet fellendítését tűzte ki célul, egymásután rendezte zene- és kabaré-estélyeit. A Klub vezetősége legutóbb Feld Irént és Feledi Boriskát hívta meg közreműködésre, egyúttal pedig a külföldi vendégekre való tekintettel németnyelvű számokról is gondoskodott. A két művész nő zajos sikert aratott. Feld Irén talpra esett szellemes konferálásával, Feledi Boriska pedig hajlékony, kellemes hangjával ragadtatta el a közönséget. A klub vezetősége látván ezt a hálás fogadtatást, amelyben a fiúvendégek elítjé ezen társas-estéket részesíti, elhatározta, hogy ilyeneket a jövőben sűrű egymásutánban rendez.

— **Waggonokat rendel Oroszország.** Párisból táviratozzák: Az orosz államvasutak vezetősége 100,000 waggont rendelt különböző cégeknél.

APOLLO

Ma, szombaton délután 5 órakor félhelyárak. Esti előadások 7 és 9 órakor.

A legmulatságosabb operettszkeccc

Hű asszony a feleségem?

4 részben, ének és tánccal. Írták: Bródy Miksa és Martos Ferenc. Zenéjét: Vincze Zsigmond.

Ezenkívül

MŰVÉSZ-EST.

— **Beleznay Margit kabaré-botránya.** —

Székesfejérvárról jelenti tudósítónk: Szokatlan botrány színhelye volt az este a székesfejérvári Apolló-mozi, ahol most Szentirmay Béla színművész kabaré-társulata vendégszerepel. Beleznay Margitnak, a volt debreceni szubrettnek, a társulat primadonnájának énekszámát alatt tört ki a furcsa, előbb kínos, majd komikussá váló botrány. A primadonna „A kokott imája” című sanzont énekelte nagy tetszés mellett. Ez a sanzont arról szól, hogy a kis hölgy azért imádkozik istenkéhez, hogy minél gavallérabb baráttal áldja meg őt. Alig hangzott el a dal utolsó refrénje, a mozi sötétjében fölemelkedett valaki és haraggal kiáltozni kezdett a színpad felé, ahol a primadonna hajlongott mosolyogva.

— Ez a produkció istentelenség! — kiáltotta a sötétből a tüntető.

Hatalmas püsszegés volt a válasz, majd nagy botrány keletkezett, mert szidalmazta az ismeretlen primadonnát. Kiderült hamarosan, hogy a tüntető Baranya Lajos áldozópap, akinek futva kellett menekülni a közönség elől.

— **Egy család harca a rendőrökkel.** Dóró Eszter rendőri felügyelet alatt álló leány al-bérletben lakott Katz Sándor Arany János-utcai lakosnál. A leány tegnap el akart költözni a lakásból, de Katzék nem engedték elszállítani a holmiját, mert állítólag a leány adósuk, Dóró Eszter panaszára az ügyeletes rendőrtisztviselő két rendőrt küldött Katz Sándor lakására, akik figyelmeztették, hogy jogtalanul tartják vissza a leány holmiját s kötelességük azokat kiadni. A rendőrök jelentése szerint Katz és családja ellenszegült, mire egy harmadik rendőr is megjelent a lakásban, ahol a házigazda, felesége és két gyermeke állítólag megütötték a rendőröket. Legalább is így adják elő az esetet a rendőrök, akik hatóság elleni erőszak címén feljelentették a Katz-családot.

— **Felgyújtották a község magtárát.** — Derecskéről jelenti tudósítónk: Tegnap virradóra kigyulladt Mustó Sándor dr. udvarán levő s a község tulajdonát képező 600 koronára értékű magtár. Vízhiány miatt lehetetlen volt az oltás s az egész faalkotmány leégett. A csendőrök kiderítették, hogy a magtárt ismeretlen tettesek felgyújtották; a csendőrök ezt abból következtetik, hogy a tűz színhelyén egy csomóban szénparaszat találtak. A nyomozást folytatják a csendőrök. A leégett magtár biztosítva volt.

— **Elfogott szerb katonaszökevények.** Nagyikindáról jelentik: Az itteni rendőrség tegnap este több mint ötven szerb katonaszökevényt toloncoltatott el a határra. A szerb legények elmondták, hogy a közeli háboru miatt menekültek Szerbiából, mert a kormány komitácsiknak akarta őket felhasználni. A határon átengedték őket és eljutottak Temesvárig, ahol a hatóság Nagyikindára toloncoltatta őket, mint szerb városba. Itt azonban a hatóságok nem szívesen fogadták őket és most újra vissza kell menniök Szerbiába.

Marosvásárhelyről táviratozzák: Oda a belügyminiszter rendeletéből ma 24 szerb katonaszökevényt internáltak. Ezek egyike elmondta, hogy a tiszték durva bánásmódja miatt szöktek el. A szerb katona: Risztics Milán elmondta, hogy úgy bánták velük, mint az állatokkal, meleg ételt csak minden negyedik nap kaptak. Fegyvereiket visszahagyták, katonaruháikat eladták, ebből ócska civil ruhát vásároltak és így szöktek meg.

— **Rablótámadás a vonaton.** Nyiregyházi jelenti tudósítónk: A napokban a hat órai vonattal délután Szerencsről Nyiregyháza felé utazott K. J.-né. A tokaji állomás közelében az illemhelyre távozott, hová követte egy magas tagbaszakadt fiatal ember. Az ismeretlen férfi beakarta törni az ajtót a nőre s később kiderült, azzal a céllal, hogy elrabolja tőle óralancát és gyűrűjét. A nő sikoltozására többek elősiettek, mire a támadó leugrott a robogó vonatból. A csendőrök hamarosan előkerítették a támadót, aki magát Weber Ödön budapesti illetőségűnek nevezte meg. Igazoló okmányai nincsenek. A csendőrök átkísérték a járásbíróhoz börtönébe.

— **A világ legöregebb ügyvédje meghalt.** Londonból jelenti egy távirat, hogy Brightonban száznegy esztendőskorában meghalt Gordon Hake doktor, aki a világ legöregebb ügyvédje volt. Rendkívül népszerűségnek örvendett Angolországban nemcsak matuzsálemi koránál fogva, hanem azért is, mert évtizedekig hírneves védőként szerepelt a legnagyobb bünperekben. Amikor századik életévét betöltötte, egy újságíró kérdést intézett hozzá, minek köszönheti, hogy oly nagy kort ért meg. — Azt hiszem annak — felelte — hogy szenvedélyes kriket-játékos voltam és hogy még a legnagyobb elfoglaltságom idején is mindennap hosszú gyalogsétát tettem. — Gordon Hake sokat dohányzott és nem vetette meg a jó itókat sem s ha Angliában az alkoholelles harc apostolait akarták bosszantani, mindig a Hake dr. példájára hivatkoztak.

— **Viz helyett marólug.** Sajó Gábor Apafy-utca 28. szám alatti lakos és a felesége ma délelőtt eltávozott lakásukról. Mialatt távol voltak, Eszter nevű két éves gyermekük vizet akart inni, de véletlenségből a maróluggal telt pohárból ivott. A mérge sulyosan összeégette a gyermek belsőrészeit. A kisleányt ápolás végett a közkórházba vitték. A rendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogy a gyermek balesetért a szülőket mennyiben terheli gondatlanság.

— **Tömeges gombamérgezés.** Kisvárdáról jelenti tudósítónk: A szabolcsmegyei Ajak községben tizen mérgezés tünetei között megbetegedtek. Az orvosok megállapították, hogy valamennyien mérges gombától betegedtek meg. Tóth István és özv. Brajovics Józsefné mára meghalt. Négyen életveszélyes állapotban fekszenek a kisvárdai kórházban, a többiek állapota nem életveszélyes.

— **Öngyilkosság csónakázás közben.** Münchenből táviratozzák: A Starhembergi tavon rémes jelenet játszódott le tegnap. Van der Heydt festőművész felesége, aki egy villában lakik a Starhembergi tó mellett, felkereste egy ácsnak a feleségét és megkérte, hogy engedje vele csónakázni két leányát. Egy félóraig csónakáztak a tavon, amikor Van der Heydt felesége a tó közepére evezett, ott átadta a kormányt a fiatalabb leánykának, ő maga pedig a csónak órára állt és vetkőzni kezdett. Mikor teljesen levetkőzött, egy üvegesét, melyben, mint később megállapították, mérge volt, felhajtott s azután a vízbe ugrott. A két leányka annyira meg volt rémülve, hogy nem is tudtak kivezni. Végre halászok kivitték őket a partra és itt elmondták, hogy Van der Heydt öngyilkos lett. A halászok rögtön a holttest kutatására indultak, de nem tudták megtalálni. Valószínű, hogy az asszony pillanatnyi elmevárában követte el tettét.

— **Meggyilkolták, kirabolták és elégették.** Krakóból jelenti: Ma reggel Padovice városában a vágóhídon foglalatokodó mézszárosok penetráns büzt éreztek, amely a szomszédos szántóföldről jött. A gabona között egy nő holttestének égő maradványait találták. A vizsgálat kiderítette, hogy több csavargó az éjjel megtámadott egy Korzen nevű asszonyt, erőszakot követett el ellene, azután leöntötte spiritusszal és meggyújtotta. A gyilkosok egyikét már elfogták.

— **Pályázati hirdetés.** Debrecen sz. kir. város tanácsa a koronázási emlékkönnep alkalmával létesített „Koronázási alap” képzőművészeti és iparművészeti ösztöndíjra szánt 600—600 koronás két ösztöndíjra, továbbá a Meszena Sándor-féle két 300—300 koronás iparos továbbképzési ösztöndíjra és egy 600 koronás kezdő-iparos első felszerelésére fordítandó segélyre pályázatot hirdet.

Az ösztöndíj az 1914—1915. évre adatik ki.

Pályázhatnak az első ösztöndíjra rajztanárképző intézetben tanuló, vagy oda készülő, debreceni illetőségű, szegénysorsú ifjak, kik képzőművészeti vagy iparművészeti pályán haladnak, a Meszena-ösztöndíjra iparos ifjak, kik tanonciskolát végeztek, magukat felsőbb szakiskolában tovább képezni, vagy tanulmányi utat tenni kívánnak, szegénysorsúak, debreceni illetőségűek; a felszerelési segélyre kezdő önálló iparosok, kik első felszerelésüket beszerezni vagy tökéletesíteni kívánják. Előbbiek okmányait esetleg már kész műveikkel felszerelve, utóbbiak a beszerzendő felszerelések jegyzékét is mellékelve adják be.

Kelt Debrecen sz. kir. város tanácsának 1914. évi július hó 13-án tartott üléséből. A városi Tanács.

— **Párbaj kaszával.** Nyirbökönyben tegnap Lakatos Péter 18 éves földműves összeszólkozott egy ismeretlen földművessel. A szóharc hevében mindketten előrántották a kaszájukat s azzal támadtak egymásra. A különös párbaj Lakatos megsebesülésével végződött. Jobb kezén súlyos sérülést szenvedett. Beszállították a debreceni kórházba. A nyirbökönyi csendőrség nyomozza az elmenekült ismeretlen földművest.

— **Pénz-, szivar- és cigaretta-tárcák,** női kézi-táskák és bőröndök Mentze áruházában Piac-utca 38. szám.

— **Talált tárgyak.** A rendőrkapitányság közli: Találtatott 1 zsebkendő pénzzel, több arcképes bérletjegy, 2 keresztelési és 1 esketési jegy, 1 ponyva, 3 darab betéti könyv, 1 népfelkelési igazolvány, 1 köves és 2 karika gyűrű, 1 ezüst gyűrű, 1 szandál, 2 postai értesítő, több pénztárca pénzzel és sorsjeggyel, 5 darab tankönyv, 1 fényképeret, több kules, 1 műszerállvány lába, 2 tagsági igazolvány, 1 szivar-tárca, 1 szekérlánc, 1 zalogjegy, 35 darab fürdőjegy és 1 darab Wertheim-kules. — Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrfőkapitányság közigazgatási osztályánál, Szent-Anna-utca 9. sz. alatt.

— **Bali Mihályt játszottak.** Szolnokról jelenti: Tegnap délután Ócsöd községben néhány 6—7 éves gyerek már kifogyott a ladázásból, a fogócskából, amikor Pópa János tizenegy éves fiú kiadta a jelszót:

— Játszunk Bali Mihályt!

A gyerekeknek tetszett az ötlet és Pópa János még hozzátette, hogy ő majd megmutatja, hogyan kell akasztani. Vesszőguzsszal odakötötte a derekát egy faághoz, a nyakát pedig a másik ághoz.

— No, most fölakasztottam magamat — mondta Pópa és kikötötte a derekát, hogy lemenjen a fáról, de akkor egész testével lezuhant, a nyaka pedig az ágon függve maradt. A gyerekek segítségért siettek, de mire a szomszédok előkerültek, a fiú már megfulladt. Tréfából sikerült magát valóban fölakasztani. Az esetről jelentést tettek az ügyészségnek.

— **A villámcsapás áldozatai.** Kissebesről jelenti: Tegnap délelőtt óriási vihar vonult végig Kalotaszeg vidéke felett. A község határában hét román földműves egy közeli csűrbe menekült, alig léptek be oda, a villám lecsapott és mind a heten megsebesültek. Háromjuknak életveszélyes az állapota és abánffy-hunyadi kórházba vitték őket. — Veszprémből jelenti: Tegnap délután nagy zivatar és husz percig tartó jégeső volt, amely a még lábon álló gabonában tetemes kárt okozott. A villám két helyen lecsapott és a terményt felgyújtotta. A balatonmenti szőlők jelentékenyebb kárt szenvedtek. — Sopronból jelenti: A villám tegnap délután a földre sújtotta Kirner Jánost és feleségét. A férfit eszméletre térítették, a felesége azonban meghalt. — Hódmezővásárhelyről jelenti: A villám tegnap délután agyon sújtotta Kiss Sándor gazdálkodót és leányát Jusztinát. Mind a ketten szénné égtek.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokot jelentették be: Memenyik Erzsébet ref. 3 hónapos, özv. Kiss Istvánné r. k. 71 éves, Papp Károly ref. 2 hónapos, Kiszeli György r. k. 18 éves, Vadon Pálné ref. 36 éves, Fási Károly ref. 24 éves, Kokas Imre r. k. 3 napos, Cékmány Janka r. k. 2 hónapos, Babucsák László ref. 2 napos, Váci János r. k. 84 éves, Klein Zoltán izr. 21 napos.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	742—
Osztrák hitel	579-80
4 százalékos koronajáradék	78-25
Államvasút	644-80
Jelzálogbank	373—
Rimamurányi	549—
Salgótarjáni	620—
Közuti vasút	589—

Magánleszámitolási kamatláb
 Bécs 3 7/8% — Berlin 2 1/8% — London 2 1/8%

Budapesti gabonatőzsde

Strasser és Köniq debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza 1915. április	13 08
„ októberre	12 98
Tengeri 1915. máj.	7 06
Rozs áprilisra	—
„ októberre	9-87
Zab áprilisra	7 74
„ októberre	7 28
Tengeri jul.	7 28
„ aug.	7 28

Készáru változatlan.

A tőzsde. Fővárosi tudósítónk elenti: Az értéktőzsdén a mai előtőzsdén kevés megszakítással szilárd volt a megnyitás. A bécsi piac magatartása is szilárd volt. A nemzetközi értékek 1—2 koronával javultak. A helyi piacon az áremelkedés, nevezetesen a Rimamurányi és a Magyar bank-részvény emelkedett 1—2 koronával. A készárupiacon mérsékelt forgalmat tapasztaltunk, csak a salgótarjáni kőszén-részvény emelkedett 1—2 koronával. A járadékpiac szilárd volt. A zárlat barátságos. A gabonatőzsdén ma folytatódott az áremelkedés. Az adójárás ugyanis esősre fordult és máris sok panasz jön a vidékről, ahol az aratómunkálatok megkéstek. Élénk forgalom mellett 20—30 fillérrel javultak a kurzusok.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Szombaton, Vasárnap — — július hó 18-án, 19-én

FELHŐ RÓZSI

bucsu fellépte új musorral az új mozgókép műsor keretében.

CSAK AZÉRT IS...
 Vigjáték 3 felvonásban.

A jó vidékiek. Kacagató.
 Az önkéntes detektív. Humoros.
 Az orvos házasság. Bohózat
 Istria és környéke. Természeti.

Előadások kezdete: ma
 Szombaton este 7 és 9 órakor mérsékelt felémelt helyárral mellett.
 Vasárnap délután 3-tól 5-ig félhelyárral, 5-től 7-ig rendez. helyárral, 7-től mérsékelt felémelt helyárral.

URANUS

Korona-Passage Telefon 3-28.

Szombaton, Vasárnap — — július hó 18-án, 19-én

A helyárrakat a nyári hónapokra mélyen le szállította az igazgatóság.

Egy szép asszony csókja. Előkelő spanyol dráma 3 felvonásban.

Athén és romjai. Természeti szépségek.
 A mosonó fla. Vigjelenetek.
 A rövidlátó tanár.
 Egy kis napsugár. Megható jelenetek.
 Szerelm és a sajt. Humoros.
 Pali karácsonya. Bohózat.

Előadások kezdete:
 Szombaton 6 óraker.
 Vasárnap d. u. 3 óraker. Folytatólagos bemenet

Mack' féle
KAISER-BORAX

Eiökelö Toaletszer
Százegzer családban használatban, finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban á 15.30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1
Mindenhol kapható.

LUBLÓFÜRDŐ
kiterjedt fenyveserdők között.
Szénsavas vasas (pezsgő) és moórfürdők.
Vasas források, főttele dúsak szénsavban, ivó-fürdő- és területi gyógymód. Kitünő hatású vérszegénység, az idegrendszer idült bántalmánál, szívbántalmaknál, általános gyengeségnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajoknál. Pormentes, védett fekvés (556 m.) Állandó fürdőorvos **Dr. Orffy Lajos** budapesti nőorvos. Kényelmes modern lakások. A vendéglő illetve konyha **Weber E.** vezetésé alatt áll. Finom konyha. Figyelmes kiszolgálás. — Pénzürendszere. — Posta- és távirdeállomás.
Eiö- és utóidényben tetemes árkedvezmény.
Bőv. bb felvilágosítással szolgál és képes prospektusokat küld az uradalmi fürdőgondnokság Lublófűrdőn (Szepesmegye).

Egyedüli képviselőt
Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

THURZÓ-FÜRED.
A dell Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette.
Vasuti állomás Göllőbánya. 572 méter. Posta és távirde helyben.
Elsőrangú klimatikus gyógyhely !!
Vizgyógyintézet, vízkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad tőfürdők, villanyozás és masszázs. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kitünő konyha és olcsó ellátás. Gyomor, béibajok, cukorbetegség részére külön diétetikus konyha orvosi felügyelet alatt. Eiö- és utóidényben 30 százalék, július elejétől 6 hétt tartózkodás után 80 százalék árengedmény. Szobák egész időnyre olcsó átalányban bérelhetők. Állandó fürdőorvos **Vladár József dr.** Prospektussal szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

CSIZFÜRDŐ
A konifens legerősebb Jód-Brómos forrása, nagy Radioaktivitással. Meglepedő gyógyeredmények mindazon bajoknál, ahol a jód és bróm mint specifikus gyógyszer jó alkalmazásban.
Fürdőmegnyitás május hó 1-én.
Meleg jódos fürdők, hidegvízkurák, hydropathiai be rendezések, izzásztó, soványító, hízító kurák, szénsavas fürdők. Modern újítások. Kényelmes, olcsó lakások, szanatórium, szórakozások. — Államhivatások, katonatisztek az eiö- vagy utóidényben 30 százalék engedmény. Máv. külön betegpénztár, a kerületi betegsegélyző pénztárak szanatóriuma. Posta, távirde, telefon, vasutálló-más helyben.
CSIZIVIZ
a háznál történő ivókurához rendelhető a forrásnál és Édeskúty L. főlerakotában, Budapest. Kapható minden gyógytár és ásványvízkereskedésben. Prospektust küld és felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság Csizfűrdőn.

Sztojikai
Erdély bérceiből fakadó természetes gyógyhatású ásványvíz, melyet a leghíresebb egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak, kapható minden fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedésben.
Helybeli kizárólagos egyedárusítás
KONTSEK GÉZA
kereskedésében, hol mindég friss töltésben és előnyös árban kapható.
Gyomorbajoknál csodahatású, cukorbetegségeknek speciális gyógyszer. Borral vegyítve igen kellemes és egészséges.
A legolcsóbb és legjobb borvíz.

Valódi brünni szövetek
az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre
Egy szelvény 3. 10 m. hosszú (szelvény 7 ker. teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak (szelvény 10 ker. szelvény 15 ker. szelvény 17 ker. szelvény 20 ker.)
Egy szelvényt fekete szalonrubához 20.— K-rt, szelvény felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarát, női kosztím szöveteket s.b. gyári áron kapt, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár
Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magánvívó élvez, ha szövetkészítéssel közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Ragyogó fehér a fehérnemű
— egy 1/2 órai főzés után —
persil
önműködő mosószerrel
Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül! Kefelés nélkül! — Dörögölés nélkül!
„PERSIL” megkíméli a fehérneműt, azt kazánban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a szabadban fehéritették volna. — Gyár: **GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.**
Mindenütt kapható!

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
„ CZÉGNÉL ”
DEBRECZEN,
Kistemplombazár
Napernyők
Gyermekruhák
Harispyák
Tricók
!! nagy választékban !!

HALMÁGYI
NAGYÁRUHÁZÁBAN
NAGY NYÁRI OCCASIO
KERETÉBEN
ruhák : köpenyek : pongyalák : aljak : costumök : és : bluzok
!! tetemes árleszállítással árusítatnak !!
2000 darab nyári etamin és crepe bluz
korona 3-50, 6-50, 7-90, 8-70 és 11-50
egységárak mellett adatnak el.

Eredeti Mayfarth-féle
törvényileg védett
„HERKULES”
bor- és gyümölcs-sajtók
Elsőrendű gyártmány
Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók
Felül nem mult!
Szőlő- és gyümölcs-örlők, szüretelő berendezések
MAYFARTH PH. ÉS ÁRSA
gazdasági gépgyár
Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.
Képviselek kerestetnek. Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szög 10 fillér. Apróhirdetések előre fizetendők.

Vidékről
Apróhirdetéseket legelőszertűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esztendő.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Feligés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Lakás

Egy
különbejáratu butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással is. Magos-utca 7.

Egy
raktárt kereselek. Gépeknek bérelném. Ajánlatok Hunyadi-utca 14. szám alatt Reiszmannak.

As Iparkamara-palotájában
az I. és II. emeleten egy-egy 5-6 szobás uri lakás kiadó. Központi vízfűtés, meleg vízellátás, lift, fürdő stb.

Kiadó
olcsóért két kisebb szoba mellékhelyiségekkel, külön udvarral augusztus 1-től. Kishegyesi-ut 15. József kut.

Kiadó
egy modern szoba, konyha, spaiz, mellékhelyiség vízzetékkel és egy pincszoba aug. 1-re. Rákóczi-utca 56.

Üzlet

FRISS
töltési ásványvizek az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Csepplőgép
azonnali részcséplésre szállítható. — Fái vasöntöde.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmataru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KHOLL K. Berlin 29., poste restante

KÖLCSON

sorsjegyekre, értékpapirokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre . . . 90
Osztr. vörös kereszt s. . . 40
Olasz vörös kereszt s. . . 33
Ezszébet sorsjegyre . . . 7
Jásziv . . . 10
Bazilika . . . 20
Magy. vörös kereszt s. . . 22

A kölcsön apró részletekben törleszhető. :: Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a telti összegre fölemeljük. **Részletfizetésre vásárokat, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.**

A Debreczeni Közzálog Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankosrúlya SIMONFY-UTCZA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítást év 1878.

Adás-vétel

Egy
matt új ágy sodronnyal és matraccal, egy éjjeli szekrény márványplattal, ugyanitt egy négy kerekű használt kézi kocsis olcsón eladó. József kir. herceg-utca 58.

Többféle
butor eladó. Cim a kiadóban.

Kis
Singer varrógép 20 koronáért eladó. Cim a kiadóban.

Egy
jó hangu zongora és több használt butor eladó. Magos-u. 7.

Zománc
címábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szónvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Irodai
berendezést veszek, Cim a kiadóban.

Befőzésre
való nemes kajszin barack kapható 1 kiló 30 fillérért Széchenyi-kert, Széchenyi-ut 19. sz.

Építletfa
— régi, egészséges — olcsón eladó. Bővebbet Országos Tanítói Árvaház Simonyi-ut 14-16, vagy Pick Nándor építésznel, Szentanna-u. 27.

Több
részletben kiadó kétszáz hold elsőrendű szántóföld tanyaépülettel. Cim a kiadóban.

Makulatur papiros
kapható a kiadóban.

Befőttes
füvegek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Kapucédulák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Üzemnagyoobítás folytán nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték	K 3-60
1000 finom fehér boríték	" 6-
1000 félív üzleti levélpapír	" 7-
1000 szines levelező-lap	" 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

Malom eladás
Kitűnő buza vidéken, a temesvári országoton fekvő, 7 járatu olajmalommal kapcsolatos 60 lóerős szivógázmotorral hajtott automatikus nagykövéri „Margit” vámmalom hat-nyolc évi részletfizetés mellett

olcsón eladó.

Hódító körutra indul az új kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T.
KÖBÁNYÁN
FŐRANTÁROS:
Márkus Jenő Debreczen, Hatvan-utca 30.
TELEFON 14.

Debreczenben, a Szénavasártéren

TRABER-féle nagy higiéniai kiállítás

AZ EMBER

Kiállítás a népbetegségek és azok elleni küzdelem szemléltetésére.

Népszerű tudományos előadások 10, 11, 2, 4, 6, 8 és 9 órakor.

Az előadásokon ismertetik az egész emberi test alkátát, úgy hogy a néző megismerheti azt a csodálatos és komplikált szervezetet, mely az életfolyamatot végzi.

Nyitva naponta reggel 8 órától este 10 óráig urak és hölgyek számára.

BELEPŐDÍJAK: Felnőttek az I. és II. osztályba 50 fillér. — Katonatisztek és diákok 40 fillér. Külön osztály 20 fillér. — Katonák örmestertől lefelé 30 fillér. — Külön osztály 10 fillér.

17 éven aluliak csak az I. osztályt tekinthetik meg 30 fillérért.

Ha a fejen az első ritkább foltok jelentkeznek,

vagy ha a fejbőr elkezd viszketni, úgy legfőbb ideje egy megbízható fejkurára gondolni. De csak komoly, bizalmat gerjesztő, szakértelem és tudományos alapon összeállított fejpólo szert válaszon, a milyen

Dr. Dralle nyirfa vize.

A kinzó viszkettség, korpaképződés, hajhullás, hajtörés megszűnik s a hajnövést hatalmasan elősegíti. A haj telt, fényes, illatos és hajlékony lesz. Időelötti öszülés állandó használat mellett elkerülhető. Lelkes elismerőlevelek orvosok és laikusoktól. 25 éve már bevált.

Kapható minden szakbavágó üzletben. Dralle, Hamburg és Bodenbach a. E.
Ára K 2-50 és K 5-

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.